

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DIJA:

Egész évre . . . 16 frt. Negyedévre . . . 4 frt.
Félévre . . . 8 frt. Egy hóra helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy □ centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyiltéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Osztrák-magyar háború.

Az osztrákokkal, — mióta Istennek „különös” kegyelme és Deák Ferencz bölcsességéből ilyen atyafiságos viszonyba keveredtünk — mindegyre meggyűl a bajunk.

Mikor egyebek közt Baross Gábor megteremtette a személyi szállításban a zóna díjszabást — az osztrákok már hűledeztek, hogy ez a vasúti reform Ausztriának gazdasági és finansziális kárára lesz.

E miatt azonban még nem dühösködtek valami különösebb módon.

Ámde mikor Baross Gábor behozta a zónadíjszabás rendszerét az áruforgalomban — akkor már kijöttek a sodrúkból a derék osztrákok és ugyan csak neki estek a magyar kormány vasúti reformterveinek és ugyancsak agyarkodnak a magyar kormány közlekedési politikájára ellen.

Egyes kereskedelmi és közgazdasági egyesületek és az osztrák politikai és szaksajtó naponként agítál a magyar közlekedési reform ellen, s az osztrák kormányt mindenképp arra akarják rábírtani, hogy e reformtervek ellen erőlyes retorziókat alkalmazzon.

Az az általános felfogás az osztrákoknál, hogy a magyar állam vasúton behozott zónadíjszabási rendszer főképp az áruforgalomban nagy kárára van az osztrák ipari és kereskedelmi érdekeknek, s azokat a legteljesebb mértékben veszélyezteti.

Persze az osztrákok nem gondolnak arra, hogy a magyar vasúton a magyar kormány olyan rendszert hozhat be, a milyen épen neki tetszik, és hogy ez a rendelkezés egyáltalán nem függhet az osztrákok tetszése vagy nem tetszésétől.

Az a kiméletlen támadás, mely Baross vasúti politikájára ellen rendszeresen intéztetik és naponként felújítatik — Magyarország érdekelt köreiben méltó megbotránkozást keltett.

És az egészen természetes.

Természetes azért mert az osztrákok éktelen dühét nem értjük, s támadásaik indokát méltányolni nem tudjuk.

A dolog egészen egyszerű.

Ha nem tetszik az osztrákoknak Baross vasúti politikája — ám lássák, s ha e miatt elvakult támadásokkal intézik a magyar kormány közlekedési és tarifa politikájára ellen — hát ebben

egyideig telhetik a kedvük, de azt ne higgyék, hogy eme legujabb osztrák agyarkodás minket megfélemlít, vagy komoly aggodalmakat okoz.

Az időközönként hatalmon lévő magyar kormányok elkövettek ugyan azt a hibát, hogy esténként pusztán az osztrák körök óhajára sorra feladták közgazdasági érdekeinket és teremtették ez uton olyan végzetes helyzetet, mely már sok esetben arra sarkalta az osztrák köröket, hogy minden olyan újítás ellen, mely csak magyar gazdasági vagy ipari és kereskedelmi érdekeknek kedvezett — nem csak tiltakozzanak, hanem övrend szabályokhoz is nyuljanak. Eddig úgy látszik igen sok esetben czélt is értek.

Ámde most a nemzet függetlenebb elemei is azonosítják magukat a kormány közlekedési politikájával és az osztrákok a maguk mértéktelen önérték hajhászataival ma már nem csak a magyar kormányval és köreivel, hanem kifejezetten a vasúti politika kérdéseiben magával a nemzettel találják szembe magukat.

Erre elég bizonyíték az, hogy az erre hivatott magyar szaktestületek egyértelműleg tiltakoznak az osztrák szűkeklés és telhetetlenség ellen, s készek védelmükbe venni Baross Gábert — mindaddig a míg azt tapasztalhatjuk, hogy Baross Gábor közlekedési, ipari és kereskedelmi politikája kedvez és előnyre válik a magyar közgazdasági ipari és kereskedelmi fejlődés nagy érdekeinek.

Az igen természetes, hogy az osztrákok esztelen kiabálásaitól Magyarországon senki sem ijed meg, s hiszik, hogy Baross Gábor maga sem fog megátortodni ama czéloktól, melyeknek szolgálatába szegődött, s a melyeket nemzeti politikájá és gazdasági fejlődésünkre nézve előnyöknek vélt törekvései között követendő elv gyanánt tűzött ki.

Az osztrákok által megindított eme szégyenletes hadjárat csak arra alkalmas, hogy a magyar eszentul még teljesebb erőlylyel védelmezzék saját gazdasági, ipari és kereskedelmi fejlődésére nézve üdvösnök vélt törekvéseket mindazoknál, a kiknek eddigi működésében e törekvési irányzatokat meglátja és megbecsüli.

Épen az is bizonyítja, hogy Baross politikájára kedvező a kifejezetten magyar érdekeknek, hogy az osztrákok így

agyarkodnak ellene, és most a nemzetnek azzal kell dökumentálnia e politikával való solidaritását, hogy a míg azt a nemzeti érdekekre nézve üdvösnök látja, védelmezzé is meg, minden agyarkodás és támadás ellenében.

Kir. táblák tanácselnökei. Budapestről nyert értesülés szerint, Szilágyi Dezső igazságügyminiszter már fölterjesztette a kinevezendő kir. táblai tanácselnökök és bírák névsorát a Felsége elé. A kinevezések valószínűleg február 1-én fognak közzétérni. Tanácselnökké a következők nevezetnek ki: Kolozsvárra: Heppes Miklós, kisegítő kuriai bíró és Schneider József marosvásárhelyi táblai tanácselnök; Budapestre dr. Barta Béla, Polgár Ignác, Geczó János és dr. Vavrik Béla budapesti tanácselnökök; Debreczenbe Csathó Ferencz, Széll Farkas budapesti kir. táblai bírák; Győrbe Vági Mór kuriai kisegítő bíró, Zoltán Géza budapesti kir. táblai tanácselnök, Bernát Elemér kuriai kisegítő bíró; Marosvásárhelyre Fekete Gábor marosvásárhelyi tanácselnök; Nagyváradra Ritoók Zsigmond nagyváradai ügyvéd; Pécsre Cserenyés Sándor, a nagykanizsai törvényszék elnöke; Pozsonyba Laszky József kuriai kisegítő bíró; Szegedre Bernát Géza kir. táblai bíró, Gottl Ágoston kuriai kisegítő bíró; Temesvárra Fluch Ádám és Horváth Jenő budapesti kir. táblai bírák.

Politikai hírek.

A képviselőház ülése jan. 30-án. A felekezeti szellemnek nem ugyan viharjelző fellegei tornyosultak tegnap össze a képviselőház egén, de azért mégis elég párázat fejlődött ki arra, hogy ebben az atmoszférában minden elfogulatlan ember kellemetlenül érezze magát. Elismeréstül kell kiemelnünk ezutal Tiszá Kálmán felszólalását, mely tisztítólag hatott, a ugyanazon nyomom járt, mint Bethy Ákos, ki ma ismét egy szép és okos beszédet rögtönzött. Baross Gábor miniszter a vitát rekapitulálva általános hatás és tetszés mellett szökött.

Az állami közigazgatás ellen. Ma egyszerre két városból kaptunk hírt arról, hogy illetékes körökben komoly mozgalom indult meg a kormány közigazgatási reformterve ellen. A két tudósítás így szól:

Békés városában a hó 25-én a városi bérház nagytermében négytíz tartott a közigazgatás államosítása ellen. A gyűlés egyhangulag és nagy lelkesedéssel el-

határozta, hogy az önkormányzat fentartása s a tisztviselők választása mellett kérvényt intéz a képviselőházhoz.

Makó város képviselő testülete a hó 22-én tartott népes gyűlésében Sepsei János indítványára elhatározta, hogy a közigazgatás államosítása ellen a választási rendszer fentartása érdekében a képviselőházhoz kérvényt fog benyújtani.

A primás utódja. A Pol. Corr. budapesti jelentése konstatálja, hogy a hercegprimási méltóságra a kormányának még hivatalos jelöltje sincs. A kormány bizonyára azt a püspököt fogja választani, ki legtöbb garanciát nyújt arra, hogy személyes tulajdonai által tökéletesen megfele a primási méltóságnak, hogy ápolni fogja egyházpolitika terén a békés szabadelvű hagyományokat és bír azzal a tapintattal és befolyással, hogy ezeket az elveket, a fenforgó és később esetleg felmerülhető egyházi kérdésekben érvényre emelje. Befolyásolt személyiségek e czélt leginkább Samassa egri érsek meghívásával vélik elérhetni, mások inkább Nagyvárad nagyudomány püspökét, Schlauch Lőrinczet tartják erre hivatottnak. Ki lesz a győztes, annak eldöntése aligha fog sokáig késni.

Interpelláció katonai brutálítás miatt. A honvédelmi miniszterhez intézendő interpellációt jelentett be, Mohay Sándor képviselő egy Gyulafehérvárról előfordult és a város egész lakosságánál kinos feltűnést keltett eset, t. i. egy polgári egyének esti mulatozás alkalmával egy katonatiszt által történt súlyos bántalmazása tárgyában. A nevezett képviselő felhívni szándékozik a minisztert arra, hogy ezen eset szigorú vizsgálat tárgyává tétessék.

Muszka készülődés.

A „Köln. Ztg.” pétervári levelezője, ki már annyi sok érdekeset írt az orosz katonai mozgalmakról, január 23-iki kelettel jelenti, hogy Kovnóban egy harmadik várgyalogzászlóalj, Zegrze városkában pedig, melyet legújában nagyban megerősítettek, két új ilyen zászlóaljat szerveztek.

E három zászlóalj háboru esetén három ezrednek négy-négy zászlóaljjal felel meg s ez organizációval az orosz várcsapatok szaporítása és javítása terén újabb fontos lépés történt.

Oroszország már békében olyan állandó várhelyőrségi hadsereggel rendelkezik, mint a világ egy állama sem. — 28 várgyalogzászlóalj háboru esetén ugyanennyi négy-négy zászlóaljból álló ezred lesz, melyekből husz van a nyugati határvárakban.

A két legnagyobb várnak, Varsónak és Novo-Georgievsknek, melyek mindegyikében

most négy zászlóalj áll háboru esetén négy ezredből álló várgyaloghadosztály helyőrsége lesz.

Minden más állam háboru esetén várai védelmét rendes csapataira kénytelen bízni melyek az ilyenmű szolgálatra alig vannak kiképezve.

De Oroszországnak nemcsak gyalogságból van állandó várhelyőrsége; van továbbá 41 vartűzer zászlóalja, melyekből 36 a nyugati határvárakban áll. Varsó, Novo-Georgievski, Brestlitovsk, Ivangorod és Kovno várakban már béke idején szervezvék a kirohanásra szolgáló ütegek.

Végül vannak a várakban másnemű műszaki csapatok is. Zegrze kis város azért erősített meg, hogy Varsó ellen északról intézett támadás esetén a Bug folyón való átkelést fedezze.

A „Rajkszráth” feloszlatása.

Kolozsvár, 1891 jan. 29.

Mintegy másfél évtized előtt nevezetes politika hullámzások merültek fel hazánkban. Kossuth Lajos a nemzethez intézett levelében ez alkalommal fontos kijelentéseket tett, a mi országértéke mély benyomást keltett.

Azt mondotta akkor, hogy Ausztriának jövője nincsen. Az uralkodóház Magyarországra kell hogy támaszkodjék, ha hatalmi állását a jövőben fenntartani óhajta. E kijelentést fejtegette és magyarázta az időben minden oldalról a napi sajtó. Élénken foglalkoztak vele különösen Ausztriában, a mit igen természetesnek is lehet találni, mert a kérdés őket legközelebből érintette.

Mind az osztrák kormány, mind az intéző férfiak érezték és érezték a kijelentés igazságát és súlyát, mely óriási nyomást gyakorol a helyzetre, és a mely nyomás sulya alatt a kormány ugy érzi magát, mint az a hajós kapitány, a kinek a nyílt tengeren haladó hajóján tűz ütött ki s a ki bár mindent meg tesz arra, hogy ezt elfojtsa, belátja a lehetőség kétséges voltát s perczről perczre el van készülve a robbanásra, mely a hajót végmegsemmisítéssel fenyegeti. E kétségbeesett munkájuk közepette különösen irigynednek reánk magyarokra.

Irigylük töltünk a mi bércek által övezett völgyeinket s beláthatlan kiterjedést déli-bájos rónáinkat, a hol az összetartás és testvéries egyetértés örök zöldje virul. Irigylük azt a pártatlan hazaszeretetet, melynek hazánkon kívül nincsen mása és a melynek szabályai nincsenek nyomtatva sehol, de a mely százezerekre menő jelesünk mártír halálával és vérel lett emlékeztetünkbe és szíveinkbe vésvé.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1891. Január 31.

Madártávlatból.

Írta: dr. Hantz Jenő

Két kis fénykép disziti dolgozó asztalkámát. Keresztifiamé az egyik, keresztleányomé a másik.

Amaz nyugodtan támaszkodik keresztbe font kezeivel egy diván karjára; arcán a komoly megfigyelés kinyomataival, melyet a teljesen világos színű hättér még inkább előtűntet; ajka picinyi ivetetének nyugodt helyzete valóóság kis csendéletre emlékeztet. Ugy látszik, mintha minden mozgás beszédeseke rek szeméibe költözött volna pihenni; s ha a nyakán levő széles csipkedisz, mely vállszalagos kabátjára simul, nem árulná el azonnal a négy és fél éves életkort, azt hinném, hogy valami bacillus ellenszeréről gondolkodik.

Ellentét ezzel a másik.

Jóval kisebb keresztleányom hanyagülveti magát törökülésben egy karszék támlájára. Födetlen karjai fehér pongyolájukból gyöngéd hajlással nyulnak az éleben levő kis baba átkarolására. Ugy látszik a fénykép-író e pillanatban valamivel kellemesen lephette meg: ajkán és szemében ott maradt a kedves mosolygás s a jó kedvnek sugara élesen villan elő a két szélén mandola alakjára rejtőzködő kedves kis szemekből.

Gyakran el-elnézgetem e két kis darab övendőt, mit a napugár a két papírlapra

lehellt; meglevenednek ilyenkor képzeletemben s egy kis mikrokozmoszt látom bennük a makrokozmosznak, egy kis miniatúr kiadását az egész embernek.

Szemeimben a távolság megszokott árnya, melyből az emberi törekvéseket szoktuk nézni, megnövekedik, s e két kis kép olyan perspektívát ad látásomnak, mint a milyen a madártávlat, honnan hasonlítunk kicsiny képeimhez s a világ az emberek nagy játékszobájához.

Igaz, hogy a játék néha kissé komoly, de hát az mindegy. Láttam én már sakoszókat, kik órákig ültek egymással szemben s csak azzal adtak magukról életjelet, hogy időnként figuráikon egyet-egyet mozdítottak.

Nézünk csak a kedveltebb játékokat, aztán mosolyogjunk rajtuk, vagy gondolkodunk róluk közelebbről, — a mint tetszik.

A játékos csoportjai nagyon tarka képet mutatnak. Vannak, a kik magukban szeretnek játszani, mint akárcsak a pacienca barátjai.

Ezek rendszeren már összeveszték játszótársaikkal; nem voltak nyitokra a játékszabályok s félreülve duzzognak. Vannak, a kik legjobban találják magukat kettesben, ritkábban hármasával, míg a nagyobb rész a csoportos játékokat kedveli, melyeknél nagyobb a játszótér, több a mozgás és több társ között oszlik meg a játék érdeke. Az ilyen csoportos játékok épen ezért a legérdekesebbek.

Az érdek delejtűjét a vagyon, a család, szeretet gyűlölet, hírnév, dicsőség ezer meg ezer alakban megújuló motívumai irányozzák s hozzáak létre a játékoknak néha akkora bo-

nyodalmaik, hogy ugyancsak ember legyen, a ki kiigazodik belőle.

Ugy látszik, a labdázást leginkább kedvelik, mert sürű csoportokban játszódnak.

Itt épen most kezdődik a választás az u. n. kőtya-játékokhoz. Ki van mérve egy bizonyos hely, mintha csak valamely község határvonalait húznák meg. Meg vannak ásva a földben a lyukak, melyek akárcsak a hivatali helyiségeket jelölnék, s azok a játszótársak, a kikkel betöltötték, szilárdul szegzik bele sarkukat, s boldogok, mert olyan helyet foglalnak el, melyet künnelevő társaik irigyeleknek. A „bennlevők”-nek a játék rendi szerint bot van a kezükben, s ütésre várakozó komoly álláspontot foglalnak el. Hátmögött vannak a »labdaadogatók”, kik e botos urak között azért küldözgetik egymásnak a levegőben labdájukat, hogy elthessék, s a labda, mint valami „folyó ügy” előre és hátra dobáltatik.

A bennlevők, ugy látszik, gyakorlott játékosok, mert néha jó nagyokat ütnek a labdán. Ilyenkor van aztán nagy mozgalom mintha csak egy hangyabolyt zavarnának meg. A „sindikuskok” (harmadrangú játszótársak, kiknek egyéb szerepük sincs, mint a labda után szaladgálni) nagy kiabálások közt dobják a labdát az adogatók valamelyikének kezébe, hogy azalatt, míg a bennlevők botjaik összehúzására elhagyják helyeiket, a labdát az üresen maradt lyukakba dughassák. S ha ez sikerül, a játékszabályok szerint a bennlevők lesznek künne, vagyis ők lesznek a szolgálattelvők.

Sokszor a helyzet nagyon megleheze-

dik. Az adogatók kezében van már a labda s a botok összehúztása még nem történt meg.

Hosszan kinyújtott testtel közeledik ilyenkor a szemben álló ahhoz, ki nem mozdulhat, mert háta mögött a veszély. Az érdek megfeszíti a figyelmeket; pillanatnyi csend áll be.

Az érdekelt botos felek végső elszántságra határozzák el magukat, mintha csak kényes ügyben szavaznának, kik összemérik elveiket, s ezalatt az adogatók egyike a labdát az eltávozott helyére dugja. A künnelevők örömrádása jelzi, hogy e pillanattól fogva ők a helyzet urai. Nyomban el is foglalják helyüket s elődjeik méltóságával tekintenek a künnelevőkre.

S ez így megy szüntös-szüntelen.

Azok, a kik a játék élén állanak, ügyességükért általános érdeklődés tárgyai s könnyed mozgásukért, jól kiszámított dobásaikért ehhez méltán is támaszthatnak igényt, de a sindikusokat (a játék állandó mamelukjait) nem sokra becsülik. Ők boldogok, ha benne lehetnek a nagyok játékában s ha ezt kisebb társaik előtt fitogtathatják.

Egy másik csoport „disznópásztorosdit” játszik. Ki van huzva a földön egy kör sennek vonalán bizonyos távolságok vannak megjelölve, hol a játékos a közvélemény botjainak a hegyét tartogatják. A nagy kör közepén egy kis kör van; ez az igazság szerény kis vára, melybe egy künnelevő játszótárs az igazság labdáját igyekszik a földön betelepíteni. A kör vonalán állók püfölsre készen várják a pásztor labdáját s a mint a vár felé közelednek, egy-egy merészebb játszótárs olyat üt a jó reménnyel közeledő labdára, mintha csak

prókátor volna s futhat utána a szegény pásztor, míg megtalálja s a terelgetést újra kezdeheti, ha ugyan bele nem utat már.

Nos az igazság labdája?

Annak állandó szerepe van, mert püfölik, s csak igen ritkán jut be abba a mentavárba, melyben hozzányulni imánn senkinek sem szabad.

Visszont megförténik, hogy a labda csak széllel van kibélelve s néhány ütésre már kipukkad; de hát az mit sem tesz, mert addig épen oly komoly igényt tart a várhoz, mint a töltött beltek.

Különös látványt nyújt a játszóknek egy másik csoportja. E madártávlatból gyermekeknek látszó emberek egymás határa kapaszkodva vitetik magukat, mint mikor a fiúk lovascsatát játszanak. Azok, a kiknek a hordozás nehézsége jutott, nagyon türelmesek; ellenben az élelmes feltűllevők követelők s kegyetlenségre hajlók.

Azonban, hogy részvétem az előbbiek iránt teljes nem lehetett annak oka csupán az, hogy a szerep változával a hordozók is épen ugy méltatlankodtak alulkerekedett társaikkal; sőt némileg meg kellett nyugodnom e látványon, midőn észrevettem, hogy az uralkodás szerepe ösidőtől fogva közmegegyezés szerint beletartozik a játékbá.

Neveléses komolysággal gombózik amott egy harmadik csoport.

Ezek, mintha nem is játszanának, mert érdekük nem igen közös a más társak érdekével.

Legfőbb örömtük abban telik, ha men-

Náluk ismeretlen portéka a történeti cziókból eredő testvéries összetartás, egyet-értés és hazaszeretet.

Náluk külön hazaszeretékük van a cseheknek, a horvátoknak, a rácoknak az oláhoknak, de legkülönösebben külön hazaszeretékük van a szoros értelemben vett osztrákoknak, Bécsnek, a mely hazaszeretetének azonban semmi köze sincsen Ausztriához, mert annak „szent” lánnya a nagy Németország-ért eped. — Ez az ő kedves „Faterland”-juk. — Ezért lelkesülnek a gymnázisták, ezért rajonganak a „Bursch”-ok; ezért kocingatnak burkus testvéreikkel, midőn a tudomány őket össze hozza, a sűr mellett lelkesedő lapos fejű tudósok is.

A kormány férfiai és a miniszterek szintén azért csóválják fejüket a kisütötték, hogy tenni kellene valamit. — Tettek is. — Törvényt alkottak, mely kötelezővé teszi a tanintézeteknek, hogy a haza szeretetét a növendékekre becsepegtessék, beoltsák. A haza szeretetét tehát törvényesen be vett kötelező tantárgy Ausztriában. Ez azonban nem menti meg a jövő felozslását ezt a császárságot. Régi dolog, hogy törvényen a szívbe oltani érzelmeiket nem lehet. Ausztriát az ipar, a kereskedelem, s ezek nyomán keletkező üzleti pénz és váltó forgalmak és hálózatok tartják össze.

Ha egy európai hullámszám felmerül s szétszakadnak a gyenge kötelékek össze omlik e hajó s elüllyed a tenger mélységébe fenekére. Magyarország akkor is állani fog. Itt a hol az ország szívtől 2—4 száz kilométerre a szélörzsa minden irányban lehet haladni s minden irányban a hazáért dobogó hű keblekre találunk, soha sem fognak felmerülni olyan okok, a melynek a „Reichsrat” feloszlatná.

n.

Városi közgyűlés.

Kolozsvár, január 31.

Mindamellet, hogy a városatyák szép számmal gyűlték össze a városi közgyűlési termében, unott és fásult volt a hangulat a város ügyének tárgyalása körül. Az előadók színtelenül, gépiesen olvasták vagy mondták monoton hangon a rájuk tartozó tárgyat, a centumpáterek pedig némán bolintottak helyesléstük jeléül.

Egy tízezer forintos összeadási hiba adott alkalmat az első felszólalásra, az is csupán azért, hogy a csend meg legyen törve, s aztán a felett sem szóltak többet. Tudósításunk a gyűlésről különben ez:

A gyűlést Béli Ákos gróf főispán nyitotta meg. 21 városatyá és 11 tanácsbeli volt ekkor jelen; számuk azonban a gyűlés közepén 40-re emelkedett az utólagosan jövőkkel. Szabó Gyula dr. a szentesített törvényeket olvasta fel, miket a gyűlés tudomásul vett.

A tábla helyiségeinek berendezésére megszavazott 120 ezer forint költségnél kötelezővé kiállítás tárgyában belügyminiszter leirata tudomásul vétetett.

A posta és távírda igazgatósági épület tárgyalása előterjesztett a bel és keresk. miniszterek javaslata. Tanács előadja, hogy az építési költségvetés végösszegében összeadási hibából tízezer forinttal kevesebb lett felvéve. Indítványozza, hogy az építésre ennek következtében ne 185 ezer, hanem kétszáz ezer forint vetessék kölcsön. A tízezeren felül levő ötezer

frt ily nagy munkánál előre nem látott kiadásokra nagy valószínűség szerint szükséges lesz. Tekintettel azonban arra, hogy a kiadás így tetemesebb, az állam kéressék fel, hogy az emelendő épületért 7500 forint évi bér helyett 8 ezer forintot fizessen.

Wolf városatyá csúdlakozik, hogy egy tízezer forintos összeadási hibát a revisióknál, hogy nem lehet észrevenni. Kérde, ki volna ezért felelősségre vonandó? Előadó felvilágosítja, hogy a hiba a városi hatóság körén kívül történt. Erre a javaslat elfogadtatott.

A fogadó, vendéglő, kávéház és kávé mérő ipar gyakorlása iránt alkotott szabályrendeletet az érvényben levő törvényhez módosítva a keresk. miniszter jóváhagyta. Legjelentősebb pontja ennek az a rész, a melyik örökre számítja a pinceszér léányokat a kolozsvári kormsák és egyéb lebujszókól.

Ezt a leiratot Salamon Antal városi tanácsos nagy meglepéssel adta elő. A rendelet értelmében csupán a kávéházak alkalmazzanak pénztáros nőket, a kormsák azonban csak is olyan léányokat alkalmazhatnak, a kiknél ki van mutatva anyakönyvi kivonat, hogy a kormsárossal, vagy nejevel vérokonságban állanak. A leirat helyeslő tudomásul vétetett.

A legtöbb adót fizető virilisek felolvasott névsorát a közgyűlés helyben hagyta.

A fogoly utcai 5 sz. a város tulajdonát képező ház eladása névszerinti szavazásra bocsátott s 32 igennel az eladás ki lett mondva.

A Bethlen bástya melletti közhely berendezése, a kökört utcában egy vízvezeték kiépítését 100 m. hosszú csővezetékkel és 380 forint költséggel elfogadtatott.

A következő évből a tűzér istálló s a mellette levő „Két ágyú” kormsma lebontása elhatározottat.

A város számadásai terjesztettek elő a pénztár vizsgálatra kiküldött bizottság által. A jelentésekre lényegesebb észrevételek nem tétettek.

A dolgozóházba helyezett czellengők 2060 napzámot teljesítettek, 240 forint kiadás történt rájuk. Ezt levonva a 60 kr értékkel összeadott napzám-bérösszegebből, 989 forint 4 krt jövedelmeztek a városnak a dolgozóházra jels lakói, kiket különben a köztisztviselési felügyelő is sikerrel alkalmaz tisztítási munkálatokra.

Az állatorvosi jelentés szerint kedvező volt az állat egészségügy a m. negyedben, a minek eredménytel 9206 állattal több adatott el mint máskor. Ezek között 1519 a szarvasmarha többlet.

A közgyűlés kimondotta, hogy a népkönyvtár 100 forinttal segízei.

Gyulai László főpénztárnoknak 100 forint pótlék szavaztatott meg m. é. ápriltól kezdve. Dr. Mégay Gyula és dr. Tompa János orvostudori oklevelei kihirdetettek.

A városi bizottság kiegészítésére választások lesznek február 15-én.

A választások színhelye a redoutban, a lutheránus iskolában és a tanácskaszál lesz.

Választási elnökök:

I. kerületben: dr. Finály Henrik, dr. Czikmántori Gyula.

II. kerületben: Székely Miklós, Virányi István idősb.

III. kerületben: Dobál Antal, Kiss Sándor.

Számmonkérészek tagjaiul megválasztott: Északi Károly és dr. Czikmántori Gyula.

Loavató bizottság elnökeinek: Deák Pál, dr. Nagy Mór, Salamon Antal.

Elnök a jkv. hitelesítésre kiküldi Kovács Jánost, Bíró Bélát s dr. Bakony Józsefet s a gyűlést ezzel bezárja.

zeik közé. Nem törődnek másokkal, csak magukkal, s ha egy kis szünetet a játék, reszketve számítják, mennyi a nyereség vagy a veszteség.

Bizonyos távolságra állnak ezek egy kis gödröcske körül, s a ki beleveti gombját elviszi a többi társakét, kik nem tudtak bele cselözni.

A szenvedély újabb dobásra rendesen mindaddig sarkallja őket, míg elvégre egy kisit nagyobb gödröcskébe ők is bele nem kerülnek, mi az életben maradt érdektársaknak aztán rendesen a legnagyobb nyereség.

A játékosok egyik különös csoportjára a dobzó tett figyelmessé.

Sorjában állnak a katonák s egyik közülük arra tanítja a többieket, hogy mi módon lehet leggyorsabban megolni egy másik embertársat, s a kinek nincs inyére ez a tudomány, annak addig verik a fejébe, míg vagy megszökik, vagy megszökik, a mi aztán még rosszabb.

Nem messze e helytől bírósít játszanak. Éppen most összegezik az enyhítő és súlyosbító körülményeket s a vádlottat elbűcsuztatják a napvilágot a miért embertársát bántalmazni meréselte.

E kétféle játék igen komoly, s mégis, komoly dolognak e távlatból, legalább is nagyon furcsa.

Hát még a családi játékok milyen tarka bonyodalmauk!

Vannak pásztori, tragiko-pásztori, tragikomik pásztori etc. színezett játékok. Legfurcsábbak a színházak, midőn pl. a ház-

felek valamelyikébe megfeszkelik magát a feltékenység pókja, mely hálójá középből nem igen tud menekülni, s a háló minden rezzenésére vérszomjas torokkal rohan valamely képzelt háborító fölfalására. A tragikus vagy tragikomikus eredményekről beszámol a statisztika, válpörök etcetera.

S e madártávlati tarka játszócsoportokban a játéknemek nem igen változnak, csak a fardát játékosok helyét töltik be frisebb verléjtést játékszomjas újabb társak, s a téren a mozgás a szünetlen; olyan, mint a hullám, mely dagad, elsimul és ismét dagad.

Az emberiség óriási színjátéka rajzolódik le képzelődésemben, ha kicsiny fényképeimben az embert, mintegy madártávlatban esik szemlélnem s ha e tarka csoportok fölrajzasakor keresem az egységet, a mozgató végezt: keresztfim komolyan összehúzott szemmel érdeklődve hallgatagon náz reám képállványáról s keresztleányom?.. kedvesen mosolyog rajtam, hogy ilyesmin töröm a fejem...

Kegyetlen rokonok.

Angolból fordította: Ámica

XXIX.

Kivonat a lady Nugent Adéla naplójából,

július 23-án 188—

(Folytatás.) (98)

Ö egész életében oly szerencsés volt, büntetlenül üzte galád mesterségét, és mindig sikerrel; miéle gonosz szellem állott most utjába, hogy legnagyobb tételt mit valaha játszott elvesztse? Nem, nem engedte magát megverni. De hát mit tegyen?

Levél.

I.

Piskitelep, január 26.

Csak most juthattam a népszámlálási adatok birtokába s azért kissé elkésve küldhetem levelem. Olyan örvendések azonban ez adatok, hogy elkésve is megtehetik hatáskukat.

Megbocsát e lap t. olvasóközönsége, ha nem kezdek mindjárt az adatok közléséhez, hanem megemlítem a fiatal község keletkezésének idejét s helyét. Úgy vélem, hogy ennek elmondása nem lesz felesleges, mert hazánkban kevés hely dicsekedhetik oly dicső emlékekkel, mint épen e kis helység s még kevesebb, mely rövid idő alatt ennyire fel tudta volna küzdeni magát.

Piskitelepet a megszünt első erdélyi vasúttársaság alapította az 1866—68-ik években. Sem a dervaiak, sem a szászvárosiak nem engedték meg, hogy városuk mellé telepítsék; így a szükség alejobb, kulturhivatásra a legalkalmasabb vidék közepébe tette. Megszentelt a talaj, melyen fekszik, mert itt folyt le a győzelmes piskihidi csata; szabadsáért küzdő bajnokok vére áztatta földjét.

Hazaszeretetről beszél itt minden fűszál, erről susog a szellő s nagy tetteket regél a dombjára emelt hönvédek emléke. Inti az utódokat, hogy szeressék a hazát, mint azok, kik jeltelen sirukban pihenve a haza boldogsága és nagyságáért haltak dicső vértanu halált; buzdítja, hogy méltóbbá legyenek a helyhez, mert csak úgy lehet boldog almuak azoknak, kik édes hazánk virágzásáról álmodják örök-kéttartó almuikat oda lent.

Mily szépen énekl meg e helyet a szelid lelkű költő, Jakab Ödön „Piski mellett” című gyönyörű költeményében! Meg nem állhatom, hogy két utolsó versszakát ide ne iktassam:

„Holott a hősök, mámorral betelve, Emészto csatán csorgatták a vért, ott ma már józan munkára szerelve izzad napestig kenyérért a nép. Rídek gyár füstje feketén korályog szennyves kémények karcsu tornyiból, izmos kezekben lengő kalapácsok nyers koppanása messzire kiszól.

De bármint más színt cserélt az élet korán megasott sirotok felett, állhattok azért békén, jó vitézek: Haláltnal e nép el nem feled. Ha munka végén nyugalomra dul le, vagy melán költi ünnepi korát: reátok gondol a multba merülve, s megáldja alvó szívetek porát.

Igaz van a költőnek. Ott, hol ezelőtt 24 esztendővel kukurica termett, ma egy virágzó község áll, melynek lakói a hősök tettein bízduva, csendesen építik a magyar hazafiság védbástyáját.

E rövid idő elégséges volt, hogy minden intézményének megvehesse alapját. Virágzó irodája, elemi iskolája, r. kath. és protestáns egyháza, azonkívül egy sereg humánus és hazafias egyesülete van, melyek hatalmas faktorai a magyar szellem terjesztésének.

Hála a gondviselésnek, az intező körök mindig szívesen hozták meg támogatásukat; e nélkül gyors növekedése elképzelhető sem lenne. Adja Isten, hogy e támogatást ezután se vonják meg, annyival inkább, mivel az eredményről mindnyájunk örömmel győződhetünk meg.

És most szóljanak a számok.

1880-ban Piskitelepenk alig volt 1000 lakosa. Most 1485 lelket számlált a népszámláló; a 10 évi gyarapodás tehát 50 százaléknak felel meg.

Ez eredménnyel lépést tartott a telep magyarosodása is. A lakósságnak 1880-ban egyharmad, ma kétharmad része magyar; a többi jó magyar érzelmű.

Fájdalom — mint mindenütt az országban — úgy itt is sok zavart okozott az anyanyelv rovata, s sok olyannak neve került a nyja nyelvbe miatt az idegen nemzetiségek rovataiba, ki másképen mint magyarul nem, vagy nagyon is gyengén beszél. Áll ez különösen az ifjabb generációra nézve.

A németek száma 283 (153 nő, 130 férfi), az oláhoké 131 (78 nő, 53 férfi), a szlávoké 148 (75 nő, 73 férfi).

Nem szerint van 754 nő, 731 férfi; a nők többsége 23 lélek. Vallás szerint: r. kath. 927 (479 nő, 448 férfi); gör. kath. 46 (24 nő, 22 férfi); gör. kel. 123 (58 nő, 65 férfi); protestáns 375 (184 nő, 181 férfi); Mózes vallása 24 (9 nő, 15 férfi).

Érdekes feljegyezni, hogy a nemvasutaiak száma 358 (175 nő, 183 férfi).

101 családban nincs gyermek. A nőledek vagy férjhez nem mentek száma — beleértve természetesen a gyermekeket is — 682 (362 nő, 320 férfi).

Ez hű tükre a mai Piskitelepek; kívánom, hogy a jövő cyclus még ennél is szebb eredménnyel záruljon!

Jövő levelemben majd arról szólnék, mit kellene tenni Piskitelep fejlődése érdekében ezután.

ARANYOSSY.

Bál előtt.

Rég elkezdődött már a farsang, hanem az öreg bálok, a melyek tulajdonképen a farsang koronái szoktak lenni — azok csak ezután lesznek. A mi eddig volt az csak előcsatározás volt valamennyi. Ma már az iparosok bálja eldördíti az öreg ágyut, mire a dalkör felel vissza s nemskára az orvosok és jogászok vizsgálai szornak szertesztet puszító kartácszáport.

Szabók, szabónők, varróléányok, szóval mindazok, kik az ugynevezett „kecské” díszes osztályához tartoznak — két rétv görbülve töltnek éjet és napot. Fogy a czérna, török a tű, zakatol a gép. Ékes bálit tolették készülnek mindenfelé. A boltosok kirakatai szemképráztafáláknak kiteremtettévé. Ifjú léányok, bálozó uracsok csak úgy nyelik tekintetükkel a sok cifra holmit. Czigány hurért szalad, a szoba lány gombos túrt (a papa tül szeretne lenni) a legény kocsiért, hogy minden, de minden készen legyen arra a nagy napra, a mikor feltáruhnak Carneval termékén szárnyas ajtai.

„Ah mennyi tüdv; ah mennyi kéj, — jövő, jövő szép bálí éj!”

Uraim tudjátok-e ti mi egy bálí éj? Hát hogy az ördögbe ne tudnátok? Ti is voltatok fiatalok s nem csepepentek ebbe a kutyá világba, — gyértül fogakkal, ráncos arccal, holdvilágos fejjel, közvényes lábakkal, köhécselve, tipegve, meggörbülve és lemondó savanyu ábrázattal! Hanem voltak valaha ti is fiatalok, mint az a nyalka urfi, a ki már tizedikszor gondolkozik, becses önképmásának a kinézése felett. Hogy is jelenjék meg a bálban, főkép minő fizurával. Sima legyen-e mint egy filozofus, vagy rendes mint egy felekezeti professzor, vagy borzos mint egy költő, vagy huncutkás mint egy dandy. Aztán az állás, a mozdulat, a hajlongás, mind megfontolandó dolog, ámde legfontosabb az a mit mondani fog önnagyságának. Bók kell ide bók. Egy zsebbel, két zsebbel! Marék számra. A kinek ügyes bókjai vannak rendez-

pompás, hogy ma szép időnk van? — mert tudja, ez az utolsó napom itten.

A tükörhöz fordult, hogy a szél által össze kusztált haját megigazítsa, s a homlokán levő kis firtök egykét, mely hajlandó volt ellent állani, az ujjá hegyére tekerte.

— Tudja-e — folytató — hogy ma reggel Sir Guy és én a „szép Aurorán” a tengerre megyünk. Ki tudja mikor hajóházunk együtt — talán soha.

Gyorsan változó arca rögtön elborult, a hangja is talált vele; de a következő pillanatban mind a kettő épen olyan gyorsan kiderült.

— Pinkum — mondá pajzán mosolylyal a mint az ajtót kinyitotta, — miután ez az utolsó napunk, ha tetszik maga is velünk jöhet, Jón, édes öregem? — Ah, maga nem tudja, hogy mi jó magának!

S a Pinkum arczán levő rémtület komikus kifejezést látva, vidám kacagásban tört ki, s leszaladt a lépcsőkn.

A reggelizést csak is az ő vidám arca derítette fel. — Guy komoly volt, ámbar kevésbé szerető és élesen látó szemek mint az övéi nem fedezték volna fel, hogy komolyabban volt mint máskor.

Lady Oldcastle nagyon halvány volt, s oly feszes és hideg, a milyen csak ő tudott lenni.

Plumtre ur pedig saját egyéniségének a fontossága és tekintélye dacára, méltóságteljes háziasszonyától félt egy kissé — ámbar bámulója volt — de miután már „ezt a dolgot” kielégítőleg eligazította, alig várta, hogy haza menjen hol még több dolog várt rá — tehát keveset szökött.

Duk, lestitűt fölvelült, rosz kedvű volt, s alig szolt egy pár szót.

Duk szernecsletének érezte magát, erős harcz folyt keblében, a Dwigt Gábor utolsó szavai folytonosan kísértették, csúdlakozás,

sen szellemes fiatal ember hírébe került, még pedig sokkal hamarabb, mintha az akadémiától 200 aranyos jutalmat nyer.

Csak hogy a fiatal ur előkészülete semmi ahoz képest, mit egy fiatal hölgy visz véghez. Napokkal azelőtt került az álom, — vagy ha el is alszik abban a pillanatban megzendül a zene. Lágy dallamu keringő melodiája suhan keresztül álmodó lelkén. Ében rabja lesz tolettéjének. Ez a fodor illik-e vagy nem; az a csipke szép-e, vagy nem. Az a szalag... Oh a szalag! minő színt is legyen a szalag. Ha szőke a leány: kék szalag, ha barna a leány piros szalag. De ha se nem szőke, se nem barna, akkor kezdődik meg csak a tusa.

Órákig mereng a szegény leány virág-bokrétáján. Ki látott virágot virág nélkül. Az a csunya... („csunya” alatt rendesen a szép „ő” értetik) küldhetne is... ha nem küldt majd visszatörölnöm. Nem kap négyest stb. Ilyen apró tündödek alatt rohan az idő gyors kereké s ime egyszerre csak megérkezik a várva várt este.

A szép kisasszony egész nap nem evett semmit. A konyhát messziről kerülte, nehogy pece-senye vagy hagyma, uram Jézus talán fokhagyma szaggal érintkezze. A kellemes izgatottság miatt még mennyi manátt sem tudna elnyelni. Este felé a napot szeretné lelékni az égről, mikor aztán kinosan ledrukkolta az óra manussaira irányulnak szemei. Milyen lassan, milyen lustán mozognak azok a mutatók. Hogy haragszik a tata kedvencz öreg órájára. Végre az is csak elveri a kilenczet. Az ajtó előtt megzörren a kocsi... Még csak egy néhány perc aztán belép... Édes illat, csillogó fény, váll szalagos rendező stb. stb. Egy örületes, bodító, édes bűvös álom, a mit tovább leírni nem lehet.

T. P.

Viszhang.

Tisztelt Szerkesztő ur! Gyönyörűséggel olvastam Járó Kélt színházi referátját, s Marót báb előadása alkalmából színházunk nevelési hivatásáról való igaz megjegyzéseit. Nagy igazság az, hogy ha főiskolánk tanárai nem járnak jó példával elő, nem vezetik a fiatalokat a színházba mikor az nevelőintézet — akkor hasztalan követeljük s várjuk mi a fiataloktól a lelkesedést — az öntudatos helyes bírálatot. — Ehez a legutóbbi időkből szolgáltatott egy tanulságos statisztikai adatot — Az E. M. K. E. január 12-én a színházban nemzeti ünnepet ült; — az alkalomra Madách gyönyörű szép művét Tencsényi Csák-ját alakította Kovács Gyula művészeleg. — Én a színház áldozatának igazgatójával együtt minden helybeli főiskolához 10 zártzék jegyet küldöttem árlaszállítás kedvezményvel, hogy alkalmat adjak az ifjuságnak tanulni és lelkesedni. — A r. kath. főiskolából rögtön vissza küldötték a jegyeket Az unitáriusokénál 3 at a ref. isk. 1 et eladtott. Csak a kereskedelmi akademia adta el mind. A buzdító szó/szükséges.

DEÁKY ALBERT

az Emke kol. vál működő alelnöke.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, január 31.

— Lapunk jövő száma a közbeeső ünnep miatt kedden (február 3.) jelenik meg.

— **Márczius 15.** A nagy nemzeti ünnepet, márczius 15-ikét [a márczius 15-iki ünnepélyeket rendező álladati bizottság nagy pompával szándékozik az idén megülni. Az ünnepély nagyszabásu programjának megállapítását már a holnapki ülésen megkezdi a

kétely és határozottság győtri, szégyenkedve küzdött azon érzéssel, mely arra készítette, hogy ne gondoljon arra az emberre, s alnok szavait vesse ki fejből, de ő nem volt elég erős sem elég határozott, hogy ezt tegye. A kísértő gondolat mindegyre vissza tért győrtötte és zaklatta. Lopva nézett az anyjára, ki Mátrónai szépségével annyit tekintélyt ült azon a helyen, melynek diszére vált, s az anyjáról a Guy komoly arcára nézett.

Mi volt az a titok? Vajjon az anyja meg mondta Guynak ki oly nyugodtan ült itten? Kit fenyegetett? Mi volt az? Mit hallott volna még a mult este ha, a Guy megjelenése közbe nem jött volna? És végre ismét azt a kérdést intézte magához, mit nem volt elég ereje leküzdeni, hogy Uglownétól a gazdaszonytól megkérdezze, hogy ki volt az a Langton Márton?

Az ékezes végre bevégződött. Lady Oldcastle felállott otthagya a szobát, Plumtre ur összeszedte a leveleit, s azokra válaszolni és talán szunyokálni a könyvtárba ment. Adéla Angelt szeretete volna kikertülni, ki az előcsanokból vezetők egyik mellé folyosón egy nagy labdával játszott, Adéla a reggeli szobába ment, s üveg ajtónál mely a tennsz alatti levő virágok kertre nyílt megállott, ott várakozott míg Guy azt az egy pár levelet melyre sürgősen kellett válaszolni megírta, és azután együtt mentek le a partra, hogy a „szép Aurorával” a tengerre szálljanak.

A leány kedves arca, a boldogság édes molyolyával tde ajkain, kellemes látvány volt testhez álló kék vászon hajós ruhába tengerész kalapját kezében tartva, hogy rögtön feltegye amint Guy meglátja. — Utolsó reggelükön egy percet vesztettek el a házban — gondola Adéla. Sugbrook nem ilyen szép hely.

(Folyt. köv.)

bizottság. A március 15-iki bizottság e hazafias buzgalmat annál is inkább méltányoljuk, mert nemzeti tradíciók ápolását és felkarolását látjuk benne.

— **Baross Gáborhoz az Emke** bécsi megtámadtatás alkalmából mai nap a következő lelkes hangú hazafias sürgönyt küldötte:

Nagyméltósága Baross Gábor kereskedelmi miniszter urnak.

Budapest.

Az erdélyi közgazdasági és ipari érdekeit programjában szintén felölelt Emke, a nemzet emez országos társadalmi szervezete údvölzi megtámadtatása alkalmából nagyneveti tiszteleti tagját s a közvélemény hamisítatlan hordozójaként élteti Magyarországot erőskeztű kereskedelmi miniszterét.

Az igazgató választmány nevében.
Gróf Bethlen Gábor, Sándor József, elnök, főtitkár.

— **Berczelly Jenő**, a holozvári kir. tábla elnöke egnapelőtt Kolozsvárra érkezett. Péterfi Domokos törvényszéki elnök kíséretében megtekintette a kir. tábla helyiségeit berendezés alatt álló Jósika féle palotát, s azt a célra egészen megfelelőnek találta. Kir. táblának elnökének Kolozsavart időzése különben magán lakás keresésével van összefüggésben. Mint halljuk a gyár utcazi Gaál Lajos féle emeletes épületet bérelte ki magán lakásul. Berczelly Jenő tegnap visszautazott Budapestre.

— **Uj kir. táblai bíró.** A Kolozsvárt szervezett kir. táblához a kolozvári kir. törvényszék bírái közül mint értesülünk Nesztor János jelenlegi központi vizsgáló bíró kinevezeték rendes bírónak. Nesztor János egyike a leggyakorlatosabb kriminalistáknak, ki hosszas bírói működése alatt érdemeit szerzett az előléptetésre.

— **Pinczer leányok rokonosítása.** A pinczer leányok Kolozsvárt nem lesznek többé elhagyott árvák. A város által a pinczerleányok ügyében a miniszterhez felterjesztett szabályrendelet jóváhagyott és ezután a korcsmárosok csak olyan leányokat alkalmazhatnak a kikkell vérvonalában állanak. Hisszük, hogy a bölcs szabályrendeletnek meglesz azon haszna, hogy derék kellemeleányos korcsmárosaink rokonsága a nőágon megokosodik. Egyéb baj nem történik semmi.

— **Találkára!** Azon kedves barátaim, osztálytársaim szíves figyelmét kik velem együtt 1881-ben, a kolozvári unitárius főgymnasiumban tették érettségét, baráti kötelezetvnyük értelmében — felhívom f. évi március 15-én tartandó (Kolozsvár, unitár. főgym.) 10 éves találkozóinkra! Deafalva, 1891 jan. 30. Patak László földbírtokos.

— **A Kőkeret utcai vízvezeték** ki köztük kiépítése alkalmából figyelemztetjük a hatóságokat, hogy a kiépítendő kutat hydránsal mindenesetre láttassa el mert különben annak a céljának a miert készült, hogy t. i. e vízszegény város rész felmerülő tűz esetén a porrá égéstől kellő víz készlet által megmentessék, nem fog megfelelni. A monostor-utcai kutak sem érnek semmit tűzoltászati tekintetből, mert oly kevés vízmennyiséget szolgáltatnak, hogy 5 kútnak a sugara szűkséges egy fecskendő táplálására. Hidránsok behelyezve a csövekbe itt sincsenek. Mint tudjuk a tűzoltó egylett több ízben eredménytelenül mutatott reá e bajokra s azt mondják, az építési bizottság külön véleményelt, hogy e vízvezetési csövek nem úgy készítették, a mint azt a tűzoltási igényeknek is megfelelőleg készíteni kellett volna.

— **Villanyos estély** rendeztetett tegnap este a tűzoltó zene közreműködés mellett a sétatéri tavon. Vidáman mulattott a nagyszámú összegyűlt közönség a jelen, több olyan család is volt, kik vidékről jöttek be csupán azért, hogy egy érdekes villanyos estélyen részt vehessenek. A közönség javarésze különben jobbára egyleti tagokból állt, kik az estélyeken nem fizetnek. De a vendégek száma is tekintélyes volt, a mennyiben a belépő jegyek 30 forinton felül jövedelmeztek. Eddig már 610 tagja van a kolozvári korcsolyázó egyletnek, s a tagdíjakból befolyt jövedelem a 2500 forintot meghaladja. Holnap dében ismét lesz zene, este pedig villanyvilágítás és zene leszállított belépő díjakkal.

— **A cizrkusz épület** elköltözik nem sokára a Bánfi kertbe, mint haljuk, ez iránt eredményre vezetett tárgyalások folytattak a tulajdonos és a bérlő között. Minden esetre jó gondolat a cizrkusz épületnek a Bánfi kertbe való elhelyezése. Előnyös a tulajdonosra és kényelmes lesz a közönségre is, ha a cizrkusz előadások e kézugyben levő jó fekvésű kertben lesznek.

— **Az épült kolozsvár.** Építési engedély Kolozsvárt 1890 éven kiadott összesen 391, és pedig lakház 85, ebből kétemeletes 1, egyemeletes 16, földszintes 68, konyhára 11, egyes szobára 24, pinczére 3, istállóra és pajtára 21, süttőre 3, sütkemenczére 4, színe és kamrára 64, csűrre 2, gyárépületre 1, égető kátlarra 1, tekepályára 2, műhelyre 7, bőlkapuzatra (portale) 4, lovardára 1, szűkségszékre 36, kapu és kertelésre 52, fedélre 14, kényénre 23, mart erősítésre 8, sűrácsozatra 13, telefon vezetékre 2, hirdetésű oszlop órák felállítására 1, pótlépületekre és javításokra 142. megvizsgáltott bevégzett pedig 176. Szokatlanabb

nagyságu épületek: Az „Emke”-nek két emeletes palotája; továbbá a város által építetett 2. három emeletes, 1. kétemeletes és 1 egyemeletes laktanya és 1 egyemeletes katonai börtön épületek. Az összes építkezések értéke körülbelül 900000 frt.

— **Az egyetemi ifjuság tüntetése Baross mellett.** Az egyetemi ifjuság körében mozgalom indult meg, hogy tüntetést rendezzenek Baross Gábor kereskedelmi miniszter nemzeti politikája mellett. A tüntetésre az a körülmény adott okot, hogy a kereskedelmi minisztert osztrák részről több ízben megtámadták. A mozgalom nagyon széles körben terjed s részt vesz benne a testvér egyetemek ifjusága. Az előkészítő bizottság már megalakult, több értekezletet is tartott. Megállapodott abban, hogy egy inopzans ifjusági gyűlést hi egybe, mely fejezze ki bizalmát Baross miniszter személye és nemzeti politikája iránt. A bizottság ezenkívül azt is elhatározta, hogy a jövő hét folyamán fáklyás zenével tisztelet meg a minisztert. Ez ifjusági gyűlést holnap február 1-én délelőtt 10 órakor fogják megtartani.

— **Tréfás farsangi estély.** A kolozvári dalkör tréfás farsangi estélye holnap lesz a redouteban, melynek teremtét nagy és intelligens közönség fogja e kitérő mulatság alkalmával meg megtölteni. — Az ötven tagu rendező bizottság már minden előkészületet megtett. Az énekes bohózat személyei a megfelelő jelmezekben lesznek, melyeket Bőllőnyi József intendás készséggel bocsátott a dalkör rendelkezésére. A hangverseny ténz követi. A ki jól akar mulatni az nem fog elmaradni a dalkör estélyéről. Belépőjegyek holnap este a hely színén váltathatók. Személyjegy 1 ft. Csaldjegy 3 személyre 2 frt. Ablakjegy, 1 frt.

— **Közgyűlés.** A kolozvári tornavivoda egylett f. é. február hó 8-án vasárnap d. e. 11 órakor a városi közgyűlési termében rendezendő közgyűlést tart, melyre a részjegytulajdonosok tisztelettel meghívotnak. Közgyűlés tárgyai lesznek: 1. A választmány 1890 évi működéséről szóló jelentése. 2. A számadást vizsgáló bizottság jelentése az 1890 évi számadások megvizsgálásáról. 3. Az 1891 évi költség iránzat. 4. Két választmányi tag választása. 5. Részjegyek sorsolása.

— **Előléptetés.** A „Magyar-francia” biztosító részvénytársaság igazgatósága a napokban kelt elhatározásával, a Kolozsvárt székelő erdélyi vezérigazgató eddigi másodtitkárt M. á. r. i. Lajos urat ügybizalmosa és hasznos szolgálatainak elismerésül a vezérigynökség első titkára: Csernák Gyula urral egyenrangú titkárrá léptette elő.

— **Major József** jóhírt táncmester tanítványai haladásának bemutatása céljából folyó évi február hó 12-én a redoute nagyszobájában zártkörű táncvizsgát rendez.

— **A király** egész udvartartásával — február 3-án érkezik több heti tartózkodásra Budapestre. Az eddigi dispoziciók szerint február 19-én nagy fogadás lesz az udvarnál. Ezen a királyné, ki február hó első napjaiban ide érkezik, szintén részt fog venni. Bál nem lesz az udvarnál.

— **Csalással vádolt bankár.** Nagy feltűnést keltő panaszszal járult a budapesti büntető törvényszék elé Hanzély fővárosi tőkepénzes. Lőry J. bankárt jelentette föl csals miatt. Panaszában azt adta elő, hogy 37.000 frtnyi vagyonát Lőry J. bankár bízta tőzsidei spekulációk céljából s a bankár a tőzsidei lassanként az egész vagyonát elspekulálta. Hanzély az elszámolás alkalmával meg olyasmit is fedezett föl, hogy a bankár a 37.000 forintból különféle díjakat tartott meg magának jutalomdíj czimén bizonyos ügyletekért, amiket tényleg meg nem kötött, s bizonyos eljárások fejében, amiket tényleg soha sem teljesített.

— **A királyi emléke.** Vilmos német császár megbizta Reusz herceg nagykövetet, hogy holnap Rudolf trónörökös halála évfordulójának napján koszort tegyen koporsójára; a koszoru szalagján a következő szavak állnak: „A hű barátának — Vilmos császár.” Stefánia özvegy trónörökösén szintén igen izléses, pálmából, orgonavirágából, ibolyából és orchideákból fűt koszort tette a elhunyt trónörökös sírjára, melynek szalagján csupán e a név áll: „Stefánia”. A kis Erzsébet főhercegnő koszorúja rózsából, jáczintból és szegfűből van fonva.

— **Árvízveszély.** Mint Pozsonyból távirják ott komolyan félnek az árvízveszélytől. A Duna jege erősen olvad s a víz tükre rohamosan emelkedik. A vízállás 350 centiméter. Attól tartanak, hogy a víz nemcsak a kiönt medréből s az elacsonyabban fekvő házak lakói már készülleteket tesznek, hogy az első részlelnél menthessék a mi menthető.

— **Az esztergomi érsekség teendőit** az új érsek kinevezettségéig a székes főkapitány, illetőleg a megválasztott vikárius (Mayer püspök) vezeti. Ellenben a primási teendők ideiglenes vezetése a törvényes szokás szerint a rangban legidősebb érseket illeti. Ez most Haynald kalocsai érsek lenne. Mint-hogy azonban ő súlyos betegsége folytán akadályozva van e működés teljesítésében, a primási teendőit az új hercegprimás kinevezettségéig Samassa egri érsek fogja vezetni. A teljes leltár felvétele előtt — a mi mindenestere néhány hetet fog igénybe venni — az új primás kinevezése aligha történhetik meg.

— **Trónörökös temetése.** Mint Brüsszelből távirják ott csütörtökön délelőtt heragok zúgása, úgynak dörgése közt temet-

ték el Balduin herceget. A gyászmenet délelőtt fél 11 órakor indult el a flandriai gróf kastélyából. Az utcákat, a merre a menet elvonult, kora reggel óta sűrű embertömeggel állta el. Valamennyi ház gyászdiszt öltött; az égő lámpákat gyászfátyol borította. A koporsót a tisztek vitték. A koporsótól jobbra a király, balra Henrik porosz herceg haladt, míg a flandriai gróf és Albert herceg a koporsó után mentek. Ezután az idegen fejedelmi vendégek következtek. A menet lassan haladt a csapatok sorfala között, mely mögött a mélyen megindult közönség állott néma csendben. A katonai zenekarok, gyászénekeket játszottak. Tizenegy órakor érkezett a gyászmenet a Gudala-templomba, hol a Meckelni érsek gyászisteniztetetet celebrált. 12 óra 20 perczkor a koporsót ravatara tették.

MŰVÉSZET.

Magyar cyculus.

XXIX.

Péntek

„Vegyes Párok.”

(Vígjáték 3 felvonásban írta Dóczi Lajos.)

A „Vegyes Párok” irány-darab. Voltaképen úgy kellene, hogy minden színmű irány-darab legyen; javítson, oktasson valamely dologban, csak-hogy az író célzata legyen elrejtve a mese lelkébe, a társalgás menetébe és a darab moráljába. A „Vegyes Párok”-ban az író nem rejteti célját. Az első jelenettől az utolsóig nyíltan hirdeti abbéli törekvését, hogy a magyar gentry összesimuljon a zsidóval.

A Dóczi célja szép és nemes; eszköze azonban teljesen elhibázott. Ez a mű nem megkedvelteti a keresztény és zsidó házasságot, hanem meggyűlölteti. A zsidó, ha látja, elidegenedik a magyar nemből; s a magyar nemes ha látja, elidegenedik a zsidótól.

A francia irodalom sok jeles termékét ismerjük, melyekben a polgári osztály simittatik össze az arisztokráciával. E művekben az író gondosan keresi a találkozási pontokat a két osztály között s rendesen a szivjogainak örökfejgyverével ostromoltatja meg a válaszfalakat. Polgári erények küzdenek ott a történelmi hagyományokkal s egyik felfogás sem tiportatik el, sőt győzelemre jut mindenik.

Dóczi nem ezt az útát választotta. Ő egy „vegyes” házaspárt állít elénk: mely áll a gazdag zsidó lányból (Malvin), és a szegény magyar nemesből, (Lajos). Dóczi azt állítja, hogy ezek szeretik egymást; de az előadás azt bizonyítja, hogy Dóczi tévedésben van, mert e házaspár 3 felvonáson keresztül nem csinál egyebet, mint „házi jeleket”-et. Mindjárt a darab legelején Lajos egy konvenciális hibát követ el neje ellen. Helye hozza százszer, kérelmi nejt ezerszer, ostromolja szerelmi vallomásaival, derék, becsületes, önzetemes embernek bizonyítja magát, mindenre kész, mit neje kíván tőle; de Malvin kegyetlen, engesztelhetetlen, viszataszítja, kötekedő s majdnem az arcátlanúságig utaltatos. Váltig érezteti ugyan a közönséggel, hogy ő is szereti Lajost, s hogy meg is bocsátott neki lelke mélyében; de ezt Lajos előtt nem vallja be, lépten nyomon új meg új próbára teszi férje szerelmét, szeszélyei támadnak, házat forgat fel, gunyolódik a Lajos czimerével, nevével, demokratikus lázban ég, megveti a nemesi osztályt, de azért keresi a bárói rangot, lelkét marczangoltatja azzal a gyanuval, hogy őt a pénzért vették nőül, gűgös és modortalan s három felvonáson keresztül csak a világ előtt felesége Lajosnak. Végre mikor így a férjét végig gyötörtte a házi pörpatvarnak minden kinjával, birtokát áttelekkönyvezeteti férjére titokban megöleti Lajost s azt hiszi, hogy immár mindent jóvá tett. Dóczi is azt hiszi Lajos is azt hiszi. Szent lesz a békeesség.

De én e békeességét, egyiknek sem hiszem el. Én nem kedvet kapok a vegyes házassághoz, hanem meggyűlédek attól. Az ilyen ok nélkül való érzékenykedés és kötekedés és szeszély és gyanúsítás a férfit vagy arra kényszeríti, hogy elváljon, vagy arra, hogy főbe lölje magát, vagy arra, hogy érdeme szerint megfenyítse hölgyét. Lajos egyiket sem teszi, hanem könyörög, rimánkodik, térdel, sir, fogadkozik, szenved, esdekel és eszi tovább a gazdag hozományt kegyelem-kenyerét.

Merem állítani, hogy nem volt a nézők között olyan magyar nemes ifjú, a ki kedvet kapott volna egy ilyen gazdag nőt mint Malvin, feleségül venni; és azt is merem állítani, hogy nem volt a nézők között olyan zsidó leány, a ki ilyen pipógya férj után vágyakoznék, mint ez a Lajos.

Hazánkban az összeolvadás zsidók és keresztények között egyike a legelőtérőbb társadalmi kérdéseknek. E vérkeresztesződésnek erőteljes nemzedék lenne az eredménye Mindkét részről hibák csiszolodának le, és érények izmosodának meg. A Dóczi törekvése tehát tiszteletre méltó. Eszköze azonban merőben elhibázott.

Darabjában zsidó részről, az ismert jogosulatlan érzékenykedés dominál. A zsidó huszártiszt így beszél: „katona lettem, mert a törvény nem véd meg minden jogaimban; kardot hordok tehát, hogy magam védjem meg magamat.” Ez egy nagy hazugság. Hazánkban a törvény egyenlően védi mindenki nek jogát, a zsidó vallásúét épen úgy, mint az esztergomi hercegprimásét. A ki ilyen ürügy alatt köt kardot, annak nem jogvédelem a célja, hanem henczegezés.

A gentry társaságot nagybőrészben műveletlennek, gűgösnek, önzetnélkülvaló eladósodott pereputtnak mutatja be Dóczi. Vannak ilyenek is; a minthogy vannak a zsidók között uszorások és gazemberek is. De ha egy költő szembeállítja a két osztályt, hogy aztán egymásmellé állíthassa és összeforrasza, akkor keressen egyenlő erkölcsi szintet. Ne állítsa a gazdag zsidó mellé a szegény nembet, a becsületes zsidó mellé a stréberkedő nembet, a művelt zsidó mellé az üresfejű nembet. Az ilyen irányzatosság nem költői feladat, hanem vezércikk a Neues Pester Journal számára, melylyel nem a vonzerőket szállítjuk elé társadalmunk reformálására, hanem az eltaszító erőket hozzuk áldástalan mozgásba.

A gentry-nő azt igéri, hogy — ha Malvin a zsidó lány, a bemutatáskor nem lesz elég szerény, hát ő „a képere mász.” Három pillanat múlva arra kéri valamelyik barátját, hogy menjenek megkegyeztst játsznai Lohengrinből. A Dóczi meggondolatlanúsága szembezőkő. A hol a „képere mászás” hangja járja, ott nem játszik Wagnert, sem Lohengrin, sem Tanhäuser alakjában.

Malvin szivarra gyújt. Bátyja csodálkozik ezen. Malvin így felel: „Ézt is megtanultam a positió kedvéért.” T. i. hogy akceptáltassék a gentry-körben. Hát Dóczi a magyar nemes asszonyokat demimondenak nézi? Azt hiszi Dóczi, hogy magyar nemes asszonyok társaságába csak ferdeségek által lehet bejutni? Becsütlje meg magát Dóczi és nézzon jobban körül abban a társaságban, a melyről írni akar.

A zsidó huszártiszt telve van világfájdalommal és panaszos sohajok törnek ki belőle a miatt, hogy az az úri társaság, melyben élni szeretne, nem tekinti őt magával egyformának. E panaszban kulminál a darabja iránya. Ez a panasz általános az életben is. A legtöbb művelt zsidónak ez a sérelme. Elfeledik, hogy tekintet nélkül a valásra; ez minden parvenueknak sérelme. Ha bárki is egy grádussal fenebb kívánczik: az új lépcsőn sok kellemetlenségnek van kitéve. A mely tanár, orvos, kereskedő, köznemes, ügyvéd, hivatalnok nem fér a bőrében, s öszsze kívánja tépni társas életének addigi kötelekeit s be akar állani méltóságos úrnak vagy fertálmagnásnak: ugyanazon sérelmei lesznek az új légkörben, mint a zsidónak, aki báróvá vagy gentryvé lesz. A ki parvenue akar lenni, ne érzékenykedjék.

Az előadás a sikerültebbek közé tartozik. Iványi nehéz szereppel küzdött meg. A Lajos jelleme az önézetnek és a gyávaságnak, az erélynek és a téletenségnek, a büszkeségnek és megalázkodásnak vegytőlke. Nehéz ilyen habarékoskodást elfogadtatni a közönséggel. Szeremi Gizella teljes dicsőretet érdemel. Minden szót megjártított. Idéges és szeszélyes és érzékenykedő; hozzá szerelmes. Alapjában jó; ferdeségeiben kiállhatatlan. Hiszterikus a legnagyobb mértékben. Igazán szépen és öntudatos gondall játsza e sokoldalú és csupa finom és ellentétes árnyalatokból álló szerepet.

Járó Kelő.

A mai napon telik be egy kerek hónapja annak, hogy a kolozvári színház a magyar-cyclust megkezdte.

Január hó folytán összesen harminczhét előadás volt (közttük hat délutáni előadás.) Színrekerült huszonhét magyar írótól harminczhat mű, a mely szám élenk bizonyítéka a játérend gazdag változatosságának.

Szerepeltek a következő írók: Bartha Miklós, Bartók Lajos, Csiky Gergely, Ditrói Mór, Dobsa Lajos, Dóczi Lajos (két művel), Gaál József, Gabányi Árpád, Hugó Károly, Jókai Mór, Katona József, Klárné Ilka, Madách Imre, Muray Károly (két művel), Rákosi Jenő, Szécsi Ferencz, Szigeti József (három művel), Szilageti Ede (öt művel), Tábori Róbert, Tóth Ede, Tóth Kálmán, Váradi Antal, Vörösmarty Mihály. — A hazai operetteszerzők közül szerepeltek: Bornemisza Károly báró, Konti József (két művel), Megyeri Dezső, Simon Kálmán.

Az előadott darabok sorozata válfaj szerint, a következő:

Egy prólog: Szeresd a hazát, (két szer.) Nyolcz tragédia: Világ ura. Hun utódok. Csak végnapjai. Báró és Bankár. Milton. Szent István király. Marót bán. Bánk-bán.

Három dráma: Melanie, Ildikó. Magdolna.

Nyolcz vígjáték: Huszárszerelm (két szer.) Virágfakadás (két szer.) Apóskó. Méhek. Déltűn. Nagyvaranmett. Csók. Vegyes párok.

Tíz népszínmű: Szökött pisztoly. Vén bakancsos. Csikós. Dobó Katica. Árendás zsidó. Czigány. Nagyratátó. Falu rosszsa. Viola.

Egy bohózat: A peleskei nótárius. Öt operette: Gyermekkirályné. Királyfogás. Páros szöktetés (két szer.) Suhancz. Katonás kisasszony (négy szer.)

A nagy buzgalommal működő színház január hónapban 12 darabot tanult be. Ezek közt volt 5 újdonság; 7 régibb mű pedig egészen új betanulást igényelt.

A magyar cyculus még további két hétig fog tartani és február 14-én záratik be. Ez elhatározásra két körülmény birta az igazgatóságot: az egyik a közönség meleg érdeklődése, a másik pedig az, hogy még néhány színműró vár bemutatóra, a kiknek a magyar cyculusból hiányozniok nem szabad. Február első felének játérendjéből egyelőre annyit említettünk fel, hogy többek következő írók fognak még azon szerepelni: Czákó Zsigmond (Kalmár és tengerész-szel), Kisfaludy Károly (Pártitűk-kel), Csepreghy Ferencz, Berczik Árpád, Abonyi Lajos (Magduska örökségével), Toldi István (a Jó hazafiakkal), Szász Gerő (Rolandné-val), Almási Tihamér, Vidor Pál, Gerő Károly, Lukácsi Sándor, „Járó Kelő” (újdonsággal) és Erkel Ferencz (a Névtelen hősök-kel). — Az előadandó művek közt két újdonság van, hat mű pedig új betanulással kerül színpadra. A játérend érdekességéről és becseről már a felsorolt nevek is kezeskednek.

— **Járó Kelő „tréfa”-ja.** „Fogadás” a cím az azon 1. felvonású újdonságnak, a melyet Járó Kelő a kolozvári színházhoz benyújtott s a melyet az író sem vig sem szomorú játéknak, hanem tréfának nevezett el. A „Fogadás” a magyar cyculus záró napján adatik elő és alkalmasszerűséggel bír, a mennyiben Kolozsvárt játszik és a magyar cyculusra vonatkozik.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvárt, vasárnap, feb. 1-én.	Kolozsvárt, hétfőn, feb. 2. Déltűn 4 órakor:
Déltűn 4 órakor	Az ingyenélők.
A sárga csikó.	Népszínmű, Vidor Páltól.
Népszínmű, Csepreghy Ferencztől	—
—	Este 7 órakor:
Este 7 órakor:	Az uszai gyöngy.
Bérlet 114. szám	Népszínmű, Gerő Károlytól.
A vöröshaju.	—
Népszínmű, Lukácsi Sándortól	

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti távirata.)

Áru-díjszabás.

Budapest, január 31.

Az áru-díjszabás ügyében újabb állást foglaltak Baross mellett a soproni, Zágrábi, temesvári kamarák, kecskeméti kereskedelmi kaszinó. Az egyetemi ifjuság fáklyásmenete nagyszertűnek ígérkezik, mert a főváros egész lakossága részt vesz benne.

Bécs, január 31.

Az iparegyesület beadványára a kereskedelmi miniszter azt válaszolta, hogy a kormány az áru-díjszabást reformálni szándékozik.

Belgrád, jan. 31.

A regensek, miniszterek, tárgyalást folytatnak a kormány lemondásának vissza vonása iránt.

A Koch szere.

Bécs, jan. 31.

Schrötter tanár megsemmisítő ítéletet mondott Koch szeréről, mely nem csak nem gyógyít, sőt fölöttébb veszedelmes; óva int mindenkit a szer használatától.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólaptalajdonos:

MAGYARI MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Regale

kártalanítási könyveket, valamint ilyenekre szóló és két évi kamatszervénnyel ellátott

utalványokat

a hiv. árfolyam alapján a legmagasabb árban fizetem.

Együttal bátor vagyok figyelemztetni hogy az 1891-ik év folyamában a forgalomban levő

5 százalékos magy. papír járadék könyvényeknek egy részén az utolsó szelvény kerül bevéltásra.

Ennek esedékessége után, csupán a szelvényutalványok benyújtása ellenében, új szelvény-ívek fognak kiadatni, melyeknek beszerzését készséggel követtem.

FOLLY VICTOR,

Kolozsvárt.

Hirdetések.

Sz. 20—1891.

33. (8—10)

Ajánlati hirdetés

a fakeskedő részvénytársaságtól
KOLOZSVÁRTT.

A fenti társaságnak letarolás végett haszonbérbe adott volt naszódvidéki községek egyesített kezelés alá vett erdőségeiből az alább körülírt vágás sorozatokban kihasználás alá kerülő fenyőfa állaboknak 3 egymásután következő éveken át a részletes feltételekben körülírt módon levágása, a levágott fák mintegy 80 százaléknak 4 metertől 30 meter hosszúságban 26 cm. vastagságtól és mintegy 20 százaléknak 7 metertől 20 meterig 16 cm. vastagságtól leendő meghosztolása, ezen fákban az erdőből az uszavizig leendő leszállítása, azok tutajba kötvé **Bethlenben** vagy **Deésen** felállítandó fűrésztelephez a Szamoson és mellékágain leendő leszállítása, ezen fákban kiartolása és a telephelyen hozszméretek szerinti raktározása iránt pályázat iratlik ki.

A kihasználás alá kerülő erdőrészek a következők:

1. A radnai m. kir. erdőgondnokság területébe tartozó: A. üzemosztály I. vágássorozatából a Kirczibába nevű erdőrészben kihasználás alá kerülő évente **29.25** huszonkilenc egész és huszonöt századrész cat. hold.
2. A radnai m. kir. erdőgondnokság területébe tartozó: A. üzemosztály I. vágássorozatából az Izvoru Mare (Valea Mare) nevű erdőrészben kihasználás alá kerülő évente **141.43** százszáznegyveneg egész és negyvenhárom századrész cat. hold.
3. A radnai m. kir. erdőgondnokság területébe tartozó: A. üzemosztály I. vágássorozatából a Valea Marilor nevű erdőrészben kihasználás alá kerülő évente **200** kétszáz cat. hold.
4. A szálvavölgyi m. kir. erdőgondnokság területébe tartozó: A. üzemosztály I. vágássorozatából a Doszu Maguritz nevű erdőrészben kihasználás alá kerülő évente **26.55** huszonhat egész és ötvenöt századrész cat. hold.
5. A szálvavölgyi m. kir. erdőgondnokság területébe tartozó: A. üzemosztály I. vágássorozatából a Valea Glodului nevű erdőrészben kihasználás alá kerülő, évente **77.4** hetvenhét egész és négytizedrész cat. hold.
6. A ilvai m. kir. erdőgondnokság területébe tartozó: A. üzemosztály I. vágássorozatából a Valea Selhoza nevű erdőrészben kihasználás alá kerülő, évente **130.77** — százszázharminc egész és hetvenhét századrész cat. hold.
7. Az ilvai m. kir. erdőgondnokság területébe tartozó: A. üzemosztály II. vágássorozatából a Les fővölgyének Valea Ilutia nevű mellékvölgyében kihasználás alá kerülő, évente **80** nyolcvan cat. hold.
8. Az ilvai m. kir. erdőgondnokság területébe tartozó: A. üzemosztály III. vágássorozatából az Anies nevű fővölgyének Izvoru Calului nevű mellékvölgyében kihasználás alá kerülő, évente **96.86** kilencvenhat egész és nyolcvanhat századrész cat. hold.

A szükséges beruházásokat, mint folyamszabályozás, vízfogók, surrentók és elterelő gerebeket a társulat saját költségén készítteti el és vállalkozó csak azok fentartásáról és netaláni kiegészítéséről gondoskodik saját költségén.

Ajánlat tehető:

1. Az egyes vágások fenyőfa állabának termelése, lecsusztatása és letutajozására.
 2. Az összes vágások fenyőfa állabának termelése, lecsusztatása és letutajozására.
- Az ajánlatok a fák levágási, lecsusztatási, letutajozási és számbaadási költségei köbmeterenként számítandó egységárban lesz kiteendő, — külön kitüntetve — ezek **Bethlenben** vagy **Deésen** leszállítva.

Az ajánlatban a vállalkozó által nyújtandó biztosíték megjelölendő, valamint az is, hogy a társaság által eszközözendő beruházási költségek törlesztésére vállalkozó a szállított fák köbmeterenkénti árából mily összeget ajánl fel, mi levonásba tehető.

Az ajánlatok legkésőbb **1891. évi márczius hó 1-ig** zárt borítékban a kolozsvári fakeskedő részvénytársasághoz nyújtandók be és a következő felirattal látandók el: „Ajánlat a 20—1891. számú felhívásra.”

A letarolási és szállítási részletes feltételek a társaság irodájában, **Kolozsvártt főtér 2. sz. alatt**, vaponta délelőtt 9—12, délután 2—6 óráig megtekinthetők.

HORVÁTH BOLDIZSÁR

első erdélyi Czimbalom-készítő,

Kömálalja-utca 11. szám Kolozsvártt.

1878. Békés-Csabán arany oklevél.	(Több kiállításon nyert kitüntetések.)	1881. Debreczen. Bronz- és Állami jutalomdíj.
1883. Gyulán. Bronz érem.		1888. Kolozsvár. Közműködési kö- szönőokmány és ju- talomdíj.
1887. Deésen. Bronz- érem.		

Készítetek mindenféle **Czimbalmokat**, hangfogóval és a nélkül, **60** frttól feljebb tetszés szerint **300** frttig, jótállás mellett 3 évig. Javításokat úgy helyben, mint vidéken, a **legszebb árak** mellett elvállalok. Hangfogó nélküli czimbalmokra esztergályozott lábokat és hangfogót **20** frttig készítek. Kérve a nagyszerű műértő közönség becses pártfogását úgy helyben, mint vidéken.

Kész tisztelettel

Horváth Boldizsár.

13. (6—6)

EGYESÜLT ERDÉLYI TAKARÉKPÉNZTÁR

f. évi Február hó 21-én (szombaton) délután 4 órakor

hivatali helyiségben

RENDES KÖZGYÜLÉST

tart.

(1—3)

105.

TÁRGYSOROZAT:

- I. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzletéről s a zár-számla és vagyommérleg előterjesztése a nyereségy-felosztásra vonatkozó javaslattal együtt.
- II. A felügyelő-bizottság ezekre vonatkozó véleményezése.
- III. Az igazgatóság tagjai sorában megürült 2 hely betöltése.
- IV. Az egész felügyelő-bizottság új választása.

Az alapszabályok 27. §-a értelmében: „A közgyűlésen minden részvényes szavazati joggal bír, a ki legalább egy részvényt folyó szelvényeivel együtt 3 nappal a rendes és 1 nappal a rendkívüli közgyűlés megtartása előtt a társaságnak a végre kirendelt közegénél letett.

Kolozsvár, január 30. 1891.

Az igazgatóság

!!!ÚJ ÓRÁS ÜZLET!!!

Van szerencsénk a n. érd. közönség szives tudomására hozni, hogy **Kolozsvártt, hid-utca 2. szám alatt** a

Popovits Ernő-féle órás-üzletet átvettük

és a mai kor igényei szerint berendezve

DUNKY BÉLA és Társa

cég alatt megnyitottuk.

Raktárunkban dús választék van mindenféle arany- és ezüst női- és férfi órákban, valamint inga-, franczia-, asztali-, fall-, lrodai-, szalon-, ebéd- és ébresztő órákban, a legpontosabban szabályozva, 2 évi jótállás mellett adatnak el.

Elvállalunk mindennemű óra-javításokat lelkiismeretes és pontos kivétellel, jótállással.

Vidéki megrendelések pontosan és legnagyobb figyelemmel, lelkiismeretes eszközöltné, jótállással.

A n. érd. közönség szives pártfogását kérve, maradunk

kiváló tisztelettel

107. (1—6)

Dunky Béla és Társa.

BÉCS, 1890. ÁLLAMI ARANYÉREM.

ARANKAMENTES

LÓHER-MAG,

nagyszemű,

magkereskedői módon tisztítva,

10 holdra 100 kiló, zsákkal **52** frt,

½ holdra 5 kilós postacsomag zsákkal **3** frt,

utánvétellel szemben kapható:

GRÓF TELEKI ARVÉD

drassói uradalmában,

u. p. **SZERDAHELY.** (3—12)

Med. Univ.

D. RUDAS GERŐ

az összes gyógytudományok tudora, egészségügyi tanár, v. egyetemi tanársegéd, sebészeti műtő (Opérateur)

Specialista Fogorvos,

a jelenkor igényeinek megfelelő minden új technikai eszközzel felszerelt

fogorvosi műtermében

Kolozsvártt, Főtér, Rhédey-házban (a „Nemzeti szálloda” átellenében)

a legjobb amerikai műfogak, egyesek, valamint teljes fogsorok természetűszerűen és művészi kivitelben készíttetnek; valamint a letört fogak koronái mű zománc-fogkoronákkal pótoltnak a szájban meglevő gyökerekbe erősítve.

Odvas fogak tartósan plombátnak arany, platina, ezüst zománc és egyéb kitűnő tömőanyaggal.

Fogak a káros fogkötől szépen megtisztíttatnak. — Eltörtött műfogak kijavítása. — A szájüreg előforduló bármilyen betegség a haladó tudomány alapján gyógyíttatik a legjobban.

Fog- és foggyökérbűzások legjobb és legbiztosabb sikerrel eszközöltné, — kívánatra altatással (narcosissal) is.

Mindenkor méltányos díjak!

1. (6—52)

Árverési hirdetmény.

Hétfőn, folyó hó 2-ikán a fapiacson butor és sok egyéb tárgyak elárvereztetni fognak.

106. (1—1)

A tulajdonos.

Egy házas-telek

eladó

gazdasági épületekkel, két utcára nyíló hosszú kerttel.

A kert területe 1 hold és 800 kvadrát öl;

külközép-utca, a honvéd kaszárnyával szemben, **22. sz. alatt.**

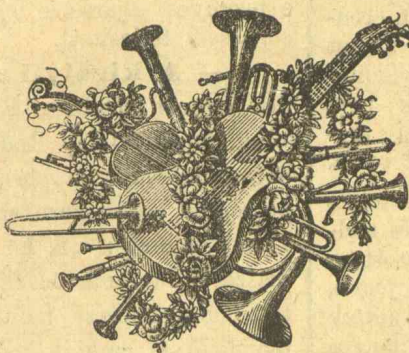
Értekezhetni Budai Ignácczal, fapiacz 15. szám alatt.

104. (1—3)

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

STERNBERG ÁRMİN

BUDAPEST, VII. KERESPEI-UT, 36. SZ.

Saját készítményű mindennemű

vonós-, verős-, fa- és réz fuvóhangszerek és

azok kellékei és alkatrészei. (2—20)

Harmonikáról külön árjegyzék kérendő.

„Magyar-Franczia biztosító részvény-társaság” Budapesten.

Alapított: 1879-ben. — Kezességi tőkék: **6.666,847** frt o. é.

A társaság elnöke: nagymélt. **BENICZKY FERENCZ** ur, val. belső titkos tanácsos. — Igazgató: **FERENCHICH VILMOS** ur.

Igazgatósági irodák: **Budapest, V., fürdő-utca 6. sz.**

Erdélyrészi vezérügynöksége: **Kolozsvártt, belmonostor-utca 12. szám.**

A TÁRSASÁG BIZTOSIT:

64. (8—8)

I. Tűzkárok ellen: házakat, gyárakat, butorokat, áru-raktárakat, mezőgazdasági terményeket, berendezéseket és egyéb ingóságokat. Lakházaknál a tűzkár következtében elmaradó bérjüvedelmet.

II. Jégkárok ellen mindennemű mezei terményeket a legkedvezőbb feltételek mellett.

III. Szállítvány-károk ellen. Mindennemű értékpapír és kész-

pénz-küldemények postán, vízen vagy szárazon szállítva, biztosíttatnak.

IV. Balesetek ellen. Mindennemű testi balesetek által eredő anyagi károsodás ellen.

V. Az ember életére. Tőkét, járadékot, nyugdíjat, nyereségy-részesítéssel kisorsolás után, vagy a nélkül.

Életbiztosítás 10 kr. heti díj fizetéssel.

A társaság által 1891. évi január hó 1-ig kifizetett károk összege **45 millió forint.**